

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 409. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856960065424/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

MORALSKE FABLER

og Martyrer, og bleve deres Navne indført udi Matyrolonium Grammaticale.

Fabelen viser, at af alle Kriige de Grammaticalske ere de hæftigste og meest haardnakkede.

160. Fabel.

Det forvandlede Æsel.

En Bonde slæbede engang et Æsel efter sig. Dette saae tvende Gavtyve, og derfor satte sig for med List at bemægtige sig samme Æsel. De listede sig gandske uformærkt didhen, saasom Bonden gik syngende frem. Den eene af Tyvene løsede Grimen, som var om Æslets Hals, og flyede det til sin Staldbroder, hvilken blev ved at følge Bonden, medens den anden førte Dyret bort. Bonden, som meenede, at det var Æslet, som han endda slæbede, fortsatte sin Reyse syngende, som tilforn: Endeligen, saasom han begyndte at blive noget træt, satte han sig for at ride igien. Men, da han vendede sig om, maatte han med største Skræk see et Menneske at holde ved Reebet i Steden for et Æsel. Han gav derpaa et stort Skrig fra sig. Tyven faldt da paa Knæe, og med oprakte Hænder takkede Himmelen, som havde forbarmet sig over ham, og givet ham sin forrige Skikkelse igien. Han fortaalte derpaa Bonden hvad Skiebne han havde havt, og hvorledes han af en hevngierrig Troldqvinde var forvandlet af et Menneske til et Æsel. Bonden blev af denne selsomme Hændelse bevæget, faldt ogsaa paa Knæe og føyede sine Bønner til Tyvens. Til Slutning gav han ham en Reyse-Penge, og derpaa lod ham gaae. Medens dette skeede, bragte den anden Tyv Æslet til Markedet for der at sælges. Der blev Bonden, som agtede sig til samme Market, sit Æsel vaer, men, i steden for at tilegne sig det samme, slog han Kors for sig og vendte Rygg, sigende: Nu haver den forbandede Trold-Qvinde øvet sin Konst igien. Ach, ach! jeg ynker den stakkels Mand. Den rette Historie blev dog siden bekendt, saasom Tyvene selv siden brystede sig deraf. En

MORALSKE FABLES

Poet tog deraf Anledning til at giøre et Skue-Spill, som fik Titel af *Det forvandlede Æsel*, hvilket blev spillet med samme Succes som *den forvandlede Bonde*.

161. Fabel.

Tærskeren og Hanen.

En sulten Tærsker drømte en Natt, at han var buden til et stort Giestebud, men just, da han skulde sætte sig ned at spise, galede Hanen saa sterkt, at han vognede, saa at Rætterne tilligemed Sønnen forsvandtes. Dette ophidsede Tærskeren saa heftig mod Hanen, at han besluttede at vride Hovedet om paa ham. Hanen appellerede til Bonden paa Gaarden, sigende at ville underkaste sig hans Dom, hvorfor Tærskeren ikke kunde undslaae sig. Efterat de stridige Parter havde compromitteret paa Bonden, og taget ham til Opmand, fremførde Tærskeren først sin Beskyldning, sigende, at Hanen havde berøvet ham et kostbart Maaltid. Hanen undskyldte sig med sin Uvidenhed, sigende, sig intet andet at have giort end at forrette sit sædvanlige Vægter-Embede. Tærskeren svarede: Du kunde jo i det ringeste have biet indtil jeg havde styret min Lyst paa den første Ret. Jeg vilde gierne have biet, sagde Hanen, indtil det heele Maaltid havde været til Ende, hvis jeg havde vist hvad du vilde drømme, eller hvis jeg forstod Spaadoms-Konsten saa vei som Musiken. Men, sagde han videre, haver du undertiden ogsaa ey onde Drømme? Ja vist svarede Tærskeren, alt for mange, desvær. Saa merker du jo heraf, sagde Hanen, at jeg ved at vække dig med min Sang og tidt maa have giort dig Tiens-te og reddet dig fra U-lykken, ligesom jeg nu haver spildt dit Maaltid. Dommeren merkede heraf, at Hanen med Grund kunde forsvare sin Sag, og at det var billigt, efter Hanens Paastand, at ballancere det Gode med det Onde, dog, paa det at Tærskeren ikke formeget skulde stødes for Hovedet, fældede han saadan Dom, at Hanen herefter under Straf ikke maatte forstyrre Tærskerens Søvn, naar